

וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה' וַיֹּאמֶר אֶל תִּירַד מִצְרַיִם וְכוּ' (בראשית
 כו). פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה',
 מִסְטָרָא דְאַסְפַּקְלָרְיָא דְנִהָרָא הָכִי אִיהוּ, ה' בְּכָל
 סְפִירָה וְסְפִירָה פְּנִשְׁמֵתָא פְּנוּפָא דְבַר נֶשׁ. וּמִסְטָרָא
 דְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא אֲתָמַר וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה', אֲתַנְגְּלִי
 בְּרַחְמֵי לְיִשְׂרָאֵל פְּנוּנָא דְאֲתַנְגְּלִי לֹון בְּפַרְקָנָא
 דְגָלוּתָא דְמִצְרַיִם דְאֲתָמַר בֵּיה אֲנִי וְלֹא מִלְּאֵךְ אֲנִי
 וְלֹא שָׂרְף.

אֲדָהֲכִי הָא סָבָא דְסַבִּין אֲזִדְמַן לְגַבִּי וְאָמַר,
 בּוֹצִינָא קְדִישָׁא מִסְטָרָא דְנְבוּאָה כָּל
 סְפִירָן אֲתַכְּלִילֵן תַּמָּן. אֲבָל שֵׁם י"י הוּא בְּכָל אֲתַר
 וְדַאי. אֲבָל נְבוּאָה דְרַגָּא יְדִיעָה אִית לָהּ. וְהָכִי
 צְלוּתָא כָּל סְפִירָן אֲתַכְּלִילֵן בְּהָ. אֲבָל דְרַגָּא יְדִיעָה
 אִית לָהּ וְהָכִי בְּכָל אַנּוּן פְּקוּדָא כָּל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא
 כָּל סְפִירָן אֲתַכְּלִילֵן בְּהָ. אֲבָל כָּל חֲדָא וְחֲדָא אִית

 לשון הקודש

אֲנִי וְלֹא מִלְּאֵךְ אֲנִי וְלֹא שָׂרְף.
 בֵּינֵתִים הֵנָּה הַזְקֵן שֶׁל הַזְקֵנִים הַזְדַּמֵּן
 אֱלֹהֵי וְאָמַר, הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה, מִצַּד
 הַנְּבוּאָה כָּל הַסְּפִירוֹת נִכְלָלוֹת שֵׁם, אֲבָל
 שֵׁם ה' הוּא בְּכָל מְקוֹם וְדַאי. אֲבָל
 הַנְּבוּאָה, דְרַגָּה יְדוּעָה יֵשׁ לָהּ, וְכַךְ
 הַתְּפִלָּה כָּל הַסְּפִירוֹת נִכְלָלוֹת בְּהָ, אֲבָל
 דְרַגָּה יְדוּעָה יֵשׁ לָהּ. וְכַךְ בְּכָל אוֹתָן

וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה' וַיֹּאמֶר אֶל תִּירַד מִצְרַיִם
 וְכוּ' (בראשית כו). פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר,
 וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה' – מִצַּד שֶׁל הָאֲסְפַקְלָרְיָה
 שְׁמֵאִירָה כִּךְ הוּא ה' בְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה
 כְּנִשְׁמָה כְּנוּף אָדָם. וּמִצַּד הָעַמּוּד
 הָאֲמְצָעִי נֹאמַר וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה', הַתְּנַגְּלָה
 בְּרַחְמֵים לְיִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁהַתְּנַגְּלָה לָהֶם
 בְּגֻלְתָּהּ שֶׁל גְּלוּת מִצְרַיִם, שְׁנֵאמַר בְּהָ

לָהּ דְרָגָא יְדִיעָה. וּשְׂכִינְתָא אִיהִי מְצוּה דְכְלָהוּ פְקוּדִין
 וּבֵיה אַתְּכִלְיָן כְּלָהוּ. נְבִיאִים ^(דף קמ"א) וְדַאי נְצַח וְהוֹד,
 וּבֵהוֹן אַתְּכִלְיָן עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא וּשְׂכִינְתָא. עֲמוּדָא
 דְאִמְצָעִיתָא מִתְּמָן אַתְּקָרִי אֲסַפְקִלְרִיא דְנִהָרָא
 מִסְטָרָא דְנְצַח דִּבְה אִיהוּ אֹר צַח. וּבְגִינְה
 אַתְּמַר ^(ישעיה נח יא) וְהַשְׁבִּיעַ בְּצַחְצַחוֹת נַפְשֶׁךָ.

שְׂכִינְתָא דְאִיהִי מְלֻכּוּתָא קְדִישָׁא מִסְטָרָא דְהוֹד
 אַתְּקָרִיאַת אֲסַפְקִלְרִיא דְלֹא נִהָרָא.
 וְאַנּוּן ^(שמות לה טו) כְּתוּבִים מְזַה וּמְזַה. וּכְתִיב בּוּ מִשְׁנֵי
 עֲבְרִיָהֶם וְאַנּוּן יְמִינָא וּשְׂמָאלָא חֶסֶד וּגְבוּרָה דִּי
 בְּהוֹן תִּרְיִן יְדִין לְמַכְתָּב. וְאַנּוּן ה' ה' חֲמִשׁ אֲצַבְעֵן
 דִּיד יְמִינָא, וְחֲמִשׁ אֲצַבְעֵן דִּיד שְׂמָאלָא. רוּחָא
 דְקַדְשָׁא ו' אִיהוּ תוֹרָה שְׂבַכְתָּב עֲלֵיהּ ה"ה ו' וְעַם
 י' דְהִיא חֲכֻמָּה אַתְּעֲבִידַת יְהו"ה וְאַנּוּן נְצַח וְהוֹד

לשון הקודש

השְׂכִינְתָּה, שְׁהִיא מְלֻכּוּת הַקְּדוּשָׁה מִצַּד
 הַהוֹד, נִקְרָאת אֲסַפְקִלְרִיָּה שְׁלֹא מְאִירָה,
 וְהֵם כְּתוּבִים מְזַה וּמְזַה, וְכַתוּב בּוּ מִשְׁנֵי
 עֲבְרִיָּהֶם, וְהֵם יְמִין וּשְׂמָאל, חֶסֶד וּגְבוּרָה,
 שְׂפָהֶם שְׁתֵּי יָדִים לְכַתְּב. וְהֵם ה' ה', חֲמִשׁ
 הָאֲצַבְעוֹת שֶׁל יָד יְמִין, וְחֲמִשׁ הָאֲצַבְעוֹת
 שֶׁל יָד שְׂמָאל. רוּחַ הַקְּדוֹשׁ ו' הִיא תוֹרָה
 שְׂבַכְתָּב, עֲלֵיהֶם ה"ה ו', וְעַם י' שְׁהִיא
 חֲכֻמָּה נַעֲשִׂית יְהו"ה, וְהֵם נְצַח וְהוֹד, שְׁנֵי

מְצוּוֹת, בְּכָל מְצוּה וּמְצוּה כָּל הַסְּפִירוֹת
 נִכְלָלוֹת בָּהּ. אֲבָל כָּל אַחַת וְאַחַת יֵשׁ לָהּ
 דְרָגָה יְדוּעָה. וְהַשְׂכִּינָה הִיא הַמְצוּה שֶׁל
 כָּל הַמְצוּוֹת, וּבֵיה נִכְלָלִים כָּל הַנְּבִיאִים
 וְדַאי, נְצַח וְהוֹד, וּבְהֵם נִכְלָלִים הָעֲמוּד
 הָאִמְצָעִי וְהַשְׂכִּינָה. הָעֲמוּד הָאִמְצָעִי,
 מִשָּׁם נִקְרָאת הָאֲסַפְקִלְרִיָּה הַמְאִירָה מִצַּד
 שְׁנַעֲח שְׂבָה הוּא אֹר צַח, וּבְשִׁבְלוֹ
 נֶאֱמַר וְהַשְׁבִּיעַ בְּצַחְצַחוֹת נַפְשֶׁךָ.

תִּרְיִן נְבִיאִים, תִּרְיִן כְּתוּבִים, תִּרְיִן לִוְחֵין דְּאִוְרִיתָא
דְּאִתְיְהִיבוּ מִימִנָּא וּשְׂמָאֵלָא.

עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא אִיהוּ אִוְרִיתָא דְּבִכְתָּב
מִימִנָּא. מַלְכוּת אִוְרִיתָא דְּבָעַל פֶּה
מְשָׁמָאֵלָא, וְאִיהוּ אֲסַפְקִלְרִיא דְּנַהֲרָא מִימִנָּא וְאִיהוּ
אֲסַפְקִלְרִיא דְּלֵא נַהֲרָא מְשָׁמָאֵלָא. וְאֲנִין רוּחָא
דְּקֻדְשָׁא דְּכָר וְנוֹקְבָא.

מִסְטָרָא דְּצַדִּיק מִתְחַבְרֵן עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא
וּשְׂכִינְתָּא בֵּין בְּאִוְרִיתָא בֵּין בְּכְתוּבִים בֵּין
בְּנְבִיאִים. וּבְגִין דָּא (דהי"א כט יא) כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ.
וְהָא אִוְקְמוּהָ דְּאֶחִיד בְּשָׂמִיא וּבְאֶרְעָא דְּבָכַל דְּרִינִין
אֲנִין יְמִינָא וּשְׂמָאֵלָא לִית יְחֻדָּא וְקוּרְבָּא לְקוּדְשָׁא
בְּרוּךְ הוּא אֱלֹא בְּצַדִּיק דְּאֲנִין כְּאִילָנָא דְּעַנְפִּין
מִתְפָּרְדִּין לִימִנָּא וּשְׂמָאֵלָא, וּמִתְיַחֲדִין לְתַתָּא בְּשֶׁרֶשׁ
דְּאִיהוּ אֲנָגְדָּה. דְּאִיהוּ צַדִּיק עֲקָרָא דְּיְחֻדָּא.

לשון הקודש

וְהַשְׂכִּינָה בֵּין בְּתוּרָה בֵּין בְּכְתוּבִים בֵּין
בְּנְבִיאִים, וּמְשׁוּם זֶה כִּי כָל בְּשָׂמִים
וּבְאֶרֶץ. וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ שְׂאוּחוֹ בְּשָׂמִים
וּבְאֶרֶץ, שְׂבָכַל הַדְּרָגוֹת הֵם יְמִין וּשְׂמָאֵל,
שְׂאִין יְחֻד וְקֻרְבָּה לְקוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֱלֹא בְּצַדִּיק, שְׂהֵם כְּאִילָן שְׂהַעֲנָפִים
נְפָרְדִים לִימִין וּלְשְׂמָאֵל וּמִתְיַחֲדִים לְמַטָּה
בְּשֶׁרֶשׁ שְׂהִיא אֲנָגְדָּה, שְׂהוּא הַצַּדִּיק, עֲקָר

נְבִיאִים, שְׂנֵי כְתוּבִים, שְׂנֵי לִוְחוֹת הַתּוּרָה
שְׂנֵתְנוּ מִימִין וּמְשָׁמָאֵל.
הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי הוּא תּוּרָה שְׂבִכְתָּב
מִימִין. מַלְכוּת הַתּוּרָה שְׂבָעַל פֶּה
מְשָׁמָאֵל. וְהִיא אֲסַפְקִלְרִיָּה הַמְּאִירָה
מִימִין, וְהִיא אֲסַפְקִלְרִיָּה שְׂלֵא מְאִירָה
מְשָׁמָאֵל, וְהֵם רוּחַ הַקֻּדְשׁ זָכָר וְנוֹקְבָה.
מִצַּד הַצַּדִּיק מִתְחַבְרִים הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי

וּבְגִנָּא דְצַדִּיק אִיהוּ עֲקָרָא דִּיחֻדָּא לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתָּא לְתַתָּא, הֲכִי אִיהוּ
 עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא קוּרְבָּא וִיחֻדָּא וְעֲקָרָא
 לְאַבָּא וְאִמָּא.

וְהֲכִי בְּגִנָּא דָּא תְּפִלָּה מֵעַמּוּד וּתְּפִלָּה מִיֵּשֶׁב
 אֶתְּפִלְלוּ בְּצַדִּיק חַי עֲלַמִּין בְּלֵילָא ח"י
 בְּרַפְּאָן דְּעֻלּוֹתָא, וְעֻלּוֹתָא דְּשַׁחֲרִית וְעֻלּוֹתָא דְּמִנְחָה
 אַנּוּן יְמִינָא וּשְׂמָאלָא. תַּמָּן אַבָּא וְאִמָּא וְאֶתְּפִלְלוּ
 בְּעֲמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא דְּאִיהוּ עֻלּוֹתָא דְּעַרְבִית
 דְּבֵה (בראשית כח יא) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם.

דְּרַגְנָא דְּעֲמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא. וְאִיהוּ עֲקָרָא
 דְּתַפְּלִין, וְבֵה צְרִיךְ לְקַשְׁרָא (ג"א לְסִדְרָא) לֹון
 בְּגִנָּא דָּא חֲכֻמָּה קִדְשׁ לִי וְדָא י'. בִּינָה וְהָיָה
 כִּי יִבְיָאךְ וְדָא ה' שָׁמַע יִשְׂרָאֵל לִימִינָא ו'. וְהָיָה
 אִם שָׁמוֹעַ לְשְׂמָאלָא וְדָא ה' וּבְעֲמוּדָא
 דְּאַמְצַעִיתָא אֶתְּפִלְלוּ.

לשון הקודש

עֲשֵׂרָה בְּרֻכּוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה. וּתְּפִלַּת
 שַׁחֲרִית וּתְּפִלַּת מִנְחָה הֵן יְמִין וּשְׂמָאל,
 שֶׁם הָאֵב וְהָאֵם, וְנִבְלָלִים בְּעֲמוּד
 הָאֲמֻצְעִי שֶׁהוּא תְּפִלַּת עַרְבִית, שָׁבוּ
 (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם.

חֲדָרְגָּה שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְהוּא עֲקָר
 הַתְּפִלִּין, וְבוּ צְרִיךְ לְקַשֵּׁר (לְסִדְרָא) אוֹתָם כְּמוֹ

הַיְחֻד.

וְכִמוֹ שֶׁהַצַּדִּיק הוּא עֲקָר הַיְחֻד לְקוּדְשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ לְמַטָּה, כִּד הוּא
 הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי קְרֻבָּה וִיחֻד וְעֲקָר לְאֵב
 וְלְאֵם.

וְכִד כְּמוֹ זֶה תְּפִלָּה מֵעַמּוּד וּתְּפִלָּה מִיֵּשֶׁב
 נִבְלָלוּ בְּצַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים הַכּוֹלָל שְׂמוּנָה

וְכַד תְּפַלֵּין דְּרֵאשׁ וּדְיָד אֶתְפַּלְיִין בֵּיה אֶתְקָרְיֵאוּ
 תְּפַלֵּין. וּבֵיה אֲנֹן פְּקוּדָא חֲדָא וְלֹא צְרִיךְ
 לְאַפְסָקָא, כְּמָא דְאַוְקְמוּהָ סָח בֵּין תְּפַלָּה לְתְּפַלָּה
 עֵבְרָה הִיא בִּידוּ. וְהֵאֵי אִיהוּ עֶקְרָא דְגִמְרָא. וְאַלֵּין
 דְּעֵבְדִין לְהוּ תִּירֵי פְּקוּדִין (כּתלמודא) דִּירוּשְׁלָמִי, אִיהוּ
 מִימִינָא וּשְׂמָאלָא דְתַמָּן עֲנִפִין מִתְּפַרְדִּין דְּמִסְטָרָא
 דִּימִינָא וּשְׂמָאלָא. שְׁתֵּים דְּבֵר אֱלֹהִים צְרִיךְ לְבָרְכָא
 עֲלֵיהוּ, תִּירִין בְּרַכָּאן, חַד לְהַנִּיחַ תְּפַלֵּין עַל שְׁל יָד,
 וְחַד עַל מְצוֹת תְּפַלֵּין שְׁל רֵאשׁ. וְאַם סָח בִּינְתֵּים
 מְבַרְךְ עַל שְׁל רֵאשׁ שְׁתֵּים.

אַבְל מִסְטָרָא דְעֵמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא עֲלֵיהוּ אֶתְמַר
 (תהלים סב יב) אַחַת דְּבֵר אֱלֹהִים. וְלֹא צְרִיךְ אֶלָּא
 בְּרַכְתָּא חֲדָא. (ישעיה מא ב) כִּי אַחַד קָרָאתִיו. וְאַם סָח

לשון הקודש

שְׁתֵּי מְצוֹת (כּתלמוד) שְׁל יְרוּשְׁלָמִי, הוּא
 מִימִין וּשְׂמָאל שְׁשָׁם הָעֲנַפִּים נִפְרָדִים
 שְׁמַעַד הַיָּמִין וְהַשְּׂמָאל. שְׁתֵּים דְּבֵר
 אֱלֹהִים - צְרִיךְ לְבָרְךְ עֲלֵיהֶן שְׁתֵּי
 בְּרַכּוֹת, אַחַת לְהַנִּיחַ תְּפַלֵּין עַל שְׁל יָד,
 וְאַחַת עַל מְצוֹת תְּפַלֵּין שְׁל רֵאשׁ. וְאַם סָח
 בִּינְתֵּים, מְבַרְךְ עַל שְׁל רֵאשׁ שְׁתֵּים.

אַבְל מַעַד שְׁל הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי, עֲלֵיהֶם
 נֶאֱמַר אַחַת דְּבֵר אֱלֹהִים, וְלֹא צְרִיךְ אֶלָּא

זֶה: חֲכָמָה - קָדֵשׁ לִי, וְזֶה י'. בִּינָה - וְהִיא
 כִּי יִבְיָאָה, וְזוּ ה'. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל לַיָּמִין - ו'.
 וְהִיא אִם שְׁמַע לְשְׂמָאל, וְזוּ ה', וּבְעֵמוּד
 הָאֲמָצְעִי נִכְלָלִים.

וּכְשֶׁנִּכְלָלוֹת בּוּ תְּפַלֵּין שְׁל רֵאשׁ וּשְׁל
 יָד, נִקְרְאוֹת תְּפַלֵּין. וּבּוּ הֵם מְצוּה אַחַת,
 וְלֹא צְרִיךְ לְהַפְסִיק, כְּמוּ שְׁבַארוּהָ, סָח
 בֵּין תְּפַלָּה לְתְּפַלָּה - עֵבְרָה הִיא בִּידוּ.
 וְזֶהוּ עֶקְר הַגִּמְרָא. וְאַלוּ שְׁעוּשִׁים אוֹתוּ

בֵּין תְּפִלָּה שֶׁל יָד לְתַפְלָה שֶׁל רֹאשׁ אֵיחֻ עֶבֶד
 פְּרוּד בִּיחֻדָּא. וּבְגִין דָּא עֲבָרָה הִיא בִּידוּ וְלֹא
 מִצְוָה. וְלִית עֲבָרָה אֱלָא מוֹת דְּאַתְמָר (משלי ה'
 ה) רַגְלֵיהָ יִרְדוּת מוֹת. דְּעָלָה אַתְמָר (רות א' יז) כִּי הַמּוֹת
 יִפְרִיד בֵּין א'ח לְד'. וּבְגִין דָּא עֲבָרָה הִיא בִּידוּ
 וְחֻזְרִין עָלֶיהָ מֵעוֹרְכֵי הַמַּלְחָמָה. דְּאִי נָפִיק מִתַּמָּן
 בְּחֻבָּא דָּא יָמוּת.

וְהָאִי אֵיחֻ אַחַת דְּכָר אֱלֹהִים. דָּא צְדִיק דְּאֵיחֻ
 יוֹם שַׁבָּת. זְכוֹר וְשָׁמוֹר בְּדַבּוּר אֶחָד צְרִיכִין
 לִיְחֻדָּא לֹזֵן בֵּיהּ וְלִמְעַבְד לֹזֵן חֵד. וְהָא אֻקְמוּהָ
 זְכוֹר לְזָכַר שָׁמוֹר לְנוֹקְבָא. אֲבָל מִסְטָרָא דִּימִינָא
 וְשְׂמָאלָא אַנּוּן תְּרוּיְהוּ תִרִין פְּקוּדִין. וּבְגִינָא דָּא
 כָּל פְּקוּדִין.

וּבְגִין דָּא מַחְלָקַת דְּאֵיחֻ בֵּין חֲבֵרָא בְּתַפְלִין
 וְשָׂר פְּקוּדִין בִּימִינָא וְשְׂמָאלָא אֵיחֻ. אֲבָל

לשון הקודש

ימות.

וְחֻדוּ אַחַת דְּכָר אֱלֹהִים. זֶה הַצְדִּיק שֶׁהוּא
 יוֹם שַׁבָּת, זְכוֹר וְשָׁמוֹר בְּדַבּוּר אֶחָד
 צְרִיכִים לִיְחֻד אֹתָם בּוּ וְלַעֲשׂוֹת אֹתָם
 אֶחָד. וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, זְכוֹר לְזָכַר וְשָׁמוֹר
 לְנוֹקְבָה. אֲבָל מִצַּד שֶׁל יְמִין וְשְׂמָאל הֵם
 שְׁנֵיהֶם שְׁתֵּי מִצְוֹת, וְכִמוּ זֶה כָּל הַמִּצְוֹת.
 וּמִשׁוּם הַמַּחְלָקַת הִיא בֵּין הַחֲבֵרִים

בְּרָבָה אַחַת, כִּי אֶחָד קָרְאֵתִיו. וְאִם סָח
 בֵּין תְּפִלָּה שֶׁל יָד לְתַפְלָה שֶׁל רֹאשׁ, הוּא
 עוֹשֶׂה פְּרוּד בִּיחֻד, וּמִשׁוּם זֶה עֲבָרָה הִיא
 בִּידוּ וְלֹא מִצְוָה. וְאִין עֲבָרָה אֱלָא מוֹת,
 שְׁנַאֲמַר רַגְלֵיהָ יִרְדוּת מוֹת, שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר
 כִּי הַמּוֹת יִפְרִיד בֵּין א'ח לְד'. וּמִשׁוּם זֶה
 עֲבָרָה הִיא בִּידוּ, וְחֻזְרִים עָלֶיהָ מֵעוֹרְכֵי
 הַמַּלְחָמָה. וְשָׂאִם יוֹצֵא מִשָּׁם בְּחֻטָּא זֶה,

בְּעִמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא לִית תַּמָּן מַחְלָקְתָּ. בְּגִין
 דְּאִיהוּ עֲקָרָא דְגִמְרָא דְאִיהוּ שְׁלֵמָה. וּמִתַּמָּן אֲתִקְרִי
 יַעֲקֹב (בראשית כה כז) אִישׁ תָּם אִיהוּ ו' כָּלִיל שְׁיִת סְדְרִי
 מִשְׁנָה. ה' גִּמְרָא דִּילָה אִיהוּ תָם בְּתַלְת אֲבָהֵן יְהוֹ
 וּבַה אֲשֵׁתַלִּים יְהוֹה.

וּבְגִין דָּא בְּכָל אֲתֵר דְּעֵנְפִין מִתְפָּרְדִין לִימִינָא
 וּשְׂמָאלָא. אֲבָל לְתַתָּא אֲקָרִי אֲגָדָה תְּדָא
 בְּעִמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא. וּבְגִין דָּא וַיֵּרָא אֵלָיו ה'
 וַיֹּאמֶר אֵל תֵּרַד מִצְרִימָה. דָּא דְרָגָא בִישָׂא דְגִמְרָא
 כִּפְנָא דְאֲוִרִיתָא וְעֵנִיּוֹתָא דְכַפְקוּדִין דְּאֲוִרִיתָא. דְּהָא
 אוֹקְמוּהָ שְׁכֵן בְּאָרְץ דָּא שְׁכִינְתָּא דְהָא אוֹקְמוּהָ
 קַדְמָאִין. כָּל תְּדָר בְּחוּצָה לְאָרְץ דּוּמָה כְּמִי שְׂאִין
 לוֹ אֵלוֹהַ.

לשון הקודש

הענפים לימין ולשמאל, אבל למטה
 נקראת אגדה אחת בעמוד האמצעי,
 ומשום זה וירא אליו ה' ויאמר אל תרד
 מצרימה. זו הדרגה הרעה שגורמה רעב
 של התורה ועניות של מצוות התורה,
 שהרי פרשוה, שכן בארץ – זו שכנה.
 והרי פרשוה הראשונים, כל הדר בחוץ
 לארץ דומה כמי שאין לו אלוה.

בתפלין, ושאר המצוות הוא בגמין
 ושמאל. אבל בעמוד האמצעי אין שם
 מחלקת, משום שהוא עקר הגמרא
 שהיא שלמה, ומשם נקרא יעקב איש
 תם, הוא ו' שכולל ששה סדרי משנה. ה'
 הגמרא שלמה היא תם בשלשת האבות
 יהו, ובו נשתלם יהוה.
 ומשום זה, בכל מקום שנפרדים

וּבְגִין דְּאַבְרָם דְּדִרְגָה אַרְיָה דְּאַתְמַר בֵּיהּ (בראשית מט)
 ט) גּוֹר אַרְיָה. וּבְגִין דָּא אָמַר לוֹ תְּקַדּוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא גּוֹר בְּאַרְצֵי הַזֹּאת. יְמִינָא תַּמָּן יְהִי
 דְּסָלִיק לְחַשְׁבּוֹן אֱהִיָּה וְתַמָּן ו' בְּגִין ה' דְּאַבְרָהָם
 דְּאִיהִי הָאָרֶץ. וּמִסְטָרָא דִּימִינָא אֶתְקַרֵי בְּאַרְצֵי
 דְּתַמָּן אָב ב'א בְּהַפּוּךְ אֶתְנֹן אָב וְהִי אִיהוּ בְּאַרְצֵי
 כִּי אָב תַּמָּן גּוֹיִם נְתַתִּיד.

וְאַתְיָה עִמָּךְ דָּא יְהִי בְּחַשְׁבּוֹן אֱהִיָּה. בְּגִין ה'
 וְאַתְיָה עִמָּךְ ו' דְּאִיהוּ בֵּן יָה מִן אֱהִיָּה
 עִמָּךְ. וְאַבְרָכְךָ דְּבִרְכָאן מִסְטָרָא דְּכַהֲנָא אֲנִין.
 שְׂכִינְתָא עֲלָאָה אֶתְקַרֵיאת בְּרָכָה מִסְטָרָא
 דִּימִינָא. וְקַדּוּשָׁא מִסְטָרָא דְּשִׁמְאֵלָא. וְעַמּוּדָא
 דְּאַמְצָעִיתָא אֶתְקַרֵי יְבָרְךָ, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (שם)
 מַח כו) בְּךָ יְבָרְךָ יִשְׂרָאֵל.

לשון הקודש

וְאַתְיָה עִמָּךְ - זו יהי' בְּחַשְׁבּוֹן אֱהִיָּה,
 בְּשִׁבְלֵי ה', וְאַתְיָה עִמָּךְ - ו' שְׁהוּא בֵּן יָה
 מִן אֱהִיָּה עִמָּךְ. וְאַבְרָכְךָ - שְׁהַבְּרָכוֹת הֵן
 מַצְדוֹ שֶׁל הַכֹּהֵן. הַשְׂכִּינָה הַעֲלִיּוֹנָה
 נִקְרָאת בְּרָכָה מַצְדַּת תִּימִין, וְקַדּוּשָׁה מַצְדַּת
 הַשְּׂמָאל, וְהַעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי נִקְרָא יְבָרְךָ.
 זְהוּ שְׁפָתוֹב בְּךָ יְבָרְךָ יִשְׂרָאֵל.

וּמִשּׁוֹם שְׂאַבְרָם דִּרְגָתוֹ אַרְיָה, שְׂנַאֲמַר
 בּוֹ גּוֹר אַרְיָה, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר לוֹ תְּקַדּוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא גּוֹר בְּאַרְצֵי הַזֹּאת. הִימִין שָׁם
 יְהִי שְׁעוּלָה לְחַשְׁבּוֹן אֱהִיָּה, וְשָׁם ו'
 בְּשִׁבְלֵי ה' שֶׁל אַבְרָהָם שְׁהִיא הָאָרֶץ.
 וּמַצְדַּת הִימִין נִקְרָא בְּאַרְצֵי, שְׁשָׁם אָב, כ'א
 בְּהַפּוּךְ הָאוֹתִיוֹת אָב, וְזֶהוּ בְּאַרְצֵי, כִּי
 אָב תַּמָּן גּוֹיִם נְתַתִּיד.

וּמִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא אֶתְקַרֵי קֳדָשׁ, הָדָא הוּא
 דְבִתְיָב (ירמיה ב ג) קֳדָשׁ יִשְׂרָאֵל לְה'. (ויקרא
 ט ל) וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ. וְקֳדוּשׁ מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא.
 וּבְגִין דְּאִיהִי בְרָכָה מִסְטָרָא דִּימִינָא אָמַר וְאַבְרָכְךָ
 כִּי לָךְ וּלְזִרְעֶךָ. זֶרַע מִסְטָרָא דְעֵמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא
 אִיהוּ לְעֵלָא, וּמִסְטָרָא דְצַדִּיק לְתַתָּא, וְהִיא
 אִיהוּ (ויקרא יא לו) עַל כָּל זֶרַע זְרוּעַ. זְרוּעַ לְעֵלָא.
 זֶרַע לְתַתָּא. דְמָאן דְנָטִיר בְּרִית סָלִיק עַל כָּל
 אֲלִין קְלַפִּין דְאַנּוּן עֲרָלָה וּפְרִיעָה, דְתַמָּן סְמָא"ל
 וְנַחֲשׁ מִמָּנָן דְכָל אֲמִין דְעֵלְמָא. וּבְגִין דָּא כִּי לָךְ
 וּלְזִרְעֶךָ אֶתְּן אֶת כָּל הָאָרֶצֶת הָאֵל. דְאַנּוּן
 שְׁלִטְנוּתָא דְאֵל אַחַר.

וְהִקְמַתִי אֶת הַשְּׁבָעָה. שְׁבוּעָה אִיהִי שְׁכִינְתָא
 קַיּוּמָא דִּילָהּ עֵמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא. אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ. דְבִהּ פְּרָקְנָא הָדָא הוּא

לשון הקודש

הִלְלוּ שְׁהוּן עֲרָלָה וּפְרִיעָה, שְׁשָׁם סְמָא"ל
 וְנַחֲשׁ, הַמְמָנִים שֶׁל כָּל אַמּוֹת הָעוֹלָם.
 וּמִשּׁוּם זֶה כִּי לָךְ וּלְזִרְעֶךָ אֶתְּן אֶת כָּל
 הָאָרֶצֶת הָאֵל, שְׁהָם הַשְּׁלֵמוֹן שֶׁל אֵל
 אַחַר.

וְהִקְמַתִי אֶת הַשְּׁבָעָה, הַשְּׁבוּעָה הִיא
 הַשְּׁכִינָה, וְהַקּוּיּוֹם שֶׁלָּהּ הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי.
 אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ, שְׁבוּ

וּמִצַּד הַשְּׁמָא"ל נִקְרָא קֳדָשׁ, זֶהוּ שְׁכִתּוּב
 קֳדָשׁ יִשְׂרָאֵל לְה'. וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ. וְקֳדוּשׁ
 מִצַּד הַשְּׁמָא"ל. וּמִשּׁוּם שֶׁהַבְּרָכָה הִיא
 מִצַּד הַיְמִין, אָמַר וְאַבְרָכְךָ כִּי לָךְ וּלְזִרְעֶךָ.
 הַזֶּרַע הוּא מִצַּד הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי לְמַעְלָה,
 וּמִצַּד הַצַּדִּיק לְמַטָּה, וְזֶהוּ עַל כָּל זֶרַע
 זְרוּעַ. זְרוּעַ לְמַעְלָה, זֶרַע לְמַטָּה. שְׁמִי
 שְׁשׂוּמֵר הַבְּרִית עוֹלָה עַל כָּל הַקְּלַפּוֹת

וְדַבַּרְתִּיב (רות ג יג) חַי ה' שְׁכַבְתִּי עַד הַבֶּקֶר. עֵקֶב אֲשֶׁר
 שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי. עֵקֶב רֵאשִׁי תִבּוֹת ע' עֲנֹה. ק'
 קְדָשָׁה. ב' בְּרָכָה. סְנַדְל לְעֲנֹה יִרְאָה. וּבְגִין
 דָּא (משלי כב ד) עֵקֶב עֲנֹה יִרְאֵת ה'. עֲנֹה מִסְטָרָא (ד)
 קמ ע"ב) וְדַעְמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא. וּבְגִין דְּמִשָּׁה הָוָה
 מִתַּמָּן, בִּיה (במדבר יב ג) וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנּוּ מְאֹד. וְעֲנֹה
 מִימִינָא וּשְׁכִינְתָּא יִרְאָה מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא. וּבְגִין
 דְּשְׁכִינְתָּא אִיהִי עֵקֶב לְעַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא אֲתַמַּר
 בִּיה, (תהלים קיט קס) רֵאשׁ דְּבִרְךְ אַמְת. וְאֲתַמַּר
 בְּשְׁכִינְתָּא (משלי כב ד) עֵקֶב עֲנֹה יִרְאֵת ה'.

כְּהֵאֵי אִיהוּ. (בראשית ג טו) הוּא יִשׁוּפְךָ רֵאשׁ וְאַתָּה
 תִּשׁוּפְנֵנוּ עֵקֶב. וּלְבַתֵּר אֲתַמַּר בְּיַעֲקֹב הוּא
 יִשׁוּפְךָ רֵאשׁ חָדָא הוּא דְּבַתִּיב (ישעיה כד כא) יִפְקוּד ה'
 עַל עֲבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם. (בראשית כו ה) וַיִּשְׁמַר מִשְׁמֵרְתִּי
 דָּא שְׁכִינְתָּא דְאִיהִי (במדבר יח ח) מִשְׁמֵרְתַּת תְּרוּמָתִי.

לשון הקודש

ומשום ששכינה היא עקב לעמוד
 האמצעי, נאמר בו ראש דברך אמת.
 ונאמר בשכינה עקב ענוה יראת ה'.
 פְּזָה הוא. הוא ישופך ראש ואתה
 תשופנו עקב. אחר כך נאמר ביעקב הוא
 ישופך ראש. זהו שפתוב (ישעיה כד) יפקד
 ה' על עבא המרום במרום. וישמר
 משמרתִי – זו שכינה, שהיא משמרת

והוא שפתוב חי ה' שכבי עד
 הבקר. עקב אשר שמע אברהם בקולי,
 עקב ראשי תבות: ע' ענוה, ק' קדשה, ב'
 ברכה. סנדל לענוה – יראה, ומשום זה
 עקב ענוה יראת ה'. ענוה מצד העמוד
 האמצעי. ומשום שמששה היה משם,
 נאמר בו והאיש משה ענו מאד. והענוה
 מימין. והשכינה יראה מצד השמאל.

מִצוֹתַי מִסְטָרָא דִּימִינָא כְּלִילָן בְּרַמ"ח אִבְרִים.
 חֲקוֹתַי מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא דְמִתְפָּן כִּי חֵק לְיִשְׂרָאֵל
 הוּא. חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים אֲנֹן מִתְפָּן גְּזֵרַת מְלָכָא,
 דְּתִפְּן גְּזֵרוֹ דְּכָל דִּינִין. וְתוֹרַתִּי מִסְטָרָא דְעֵמוּדָא
 דְּאַמְצָעִיתָא. (כאן חסר תחילת המאמר) וְאִיהוּ סֵפֶר תוֹרָה.

צְדִיק אִיהוּ סֵפֶר תוֹרָה עֵמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא.
 וְאִי תִימָא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרָאשֵׁיהֶם,
 אֵלִין תְּגִין דְּסֵפֶר תוֹרָה דְּאֲנֹן בְּד"ק חֲז"ה
 שְׁעִטְנִי ג"ץ. וְאֶמְרִי מְאִירִי מִתְּנִיתִין אֵלִין תְּגִין אֲנֹן
 זִינִין בְּאָדָם שְׂאוּחֹז כְּלִי זִין בִּידָה וּמִנִּיעַ לִיה
 לִימִינָא וְלִשְׁמָאלָא וְלִקְדָּשָׁה. וְזִינִין אֲנֹן בְּתַלְתָּ
 עֶשֶׂר אֲתוֹן ז'ן בְּדַח"ק אִיהִי כְּמִין חֲטָטְרַת דְּאֵת ז'ן.
 וְאֲתַעְבִּיד זֶה וְסִימְנִיד זֶה וְד זֶה ח"ק ח"י. ז' צְדִיק
 בְּכָל אֹת וְאֹת. וְאִיהוּ עִם י' עֶטְרָה עַל רִישָׁה.

לשון הקודש

סֵפֶר תוֹרָה, שֶׁהֵם בְּד"ק חֲז"ה שְׁעִטְנִי
 ג"ץ. וְאֶמְרוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, אֵלֹו הַתְּנִינִים
 הֵם כְּלִי זִין, בְּאָדָם שְׂאוּחֹז כְּלִי זִין בִּידוֹ
 וּמִנִּיעַ אוֹתוֹ לְיָמִין וְלִשְׁמָאל וְלִקְדָּשָׁה.
 וְכִלֵּי הַזִּין הֵם בְּשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה אוֹתוֹת ז'ן
 בְּדַח"ק, שֶׁהֵיא כְּמִין חֲטָטְרַת שֶׁל הָאוֹת
 ז'ן וְנַעֲשֶׂה זֶה, וְסִימְנִיד – זֶה וְד זֶה ח"ק
 ח"י. ז' צְדִיק בְּכָל אֹת וְאוֹת, וְהוּא עִם י'
 עֶטְרָה עַל רִאשׁוֹ.

תְּרוּמַתִּי מִצוֹתַי – מִצַּד הַיָּמִין כְּלוּלִים
 בְּמֵאֲתָיִם אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה אִבְרִים.
 חֲקוֹתַי – מִצַּד הַשְּׁמָאל שְׁמֹשֶׁם כִּי חֵק
 לְיִשְׂרָאֵל הוּא. חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים הֵם מִשְׁם
 גְּזֵרַת הַמֶּלֶךְ, שְׁשֶׁם גְּזֵרַת כָּל הַדִּינִים.
 וְתוֹרַתִּי – מִצַּד הָעֵמוּד הָאַמְצָעִי, וְהוּא
 סֵפֶר תוֹרָה. הַצְּדִיק הוּא סֵפֶר תוֹרָה,
 הָעֵמוּד הָאַמְצָעִי.

וְאִם תֹּאמַר, צְדִיקִים עוֹמְדִים
 וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרָאשֵׁיהֶם – אֵלֹו הַתְּנִינִים שֶׁל

וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בְּגֵרָה. הָא תַּזִּי צָרִיד דְּלֵא יְהִי דְבַק
 אוֹת בְּאוֹת, וְלֵא יְהִי חֶסֶר אוֹת מִן הַתְּבָה
 וְלֵא מְשַׁנֵּין מִפְתּוּחוֹת לְסְתוּמוֹת וּמִסְתּוּמוֹת
 לְפְתּוּחוֹת. וְאִי לָאו סִפְר תּוֹרָה פְּסוּל. וְכָל תְּקוּנָא
 דָּא לְמָה, אֵלֶּא אַתְּוֹן פְּתִיחֵן מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא
 תְּתָאָה. סְתִימָן מִסְטָרָא דְאִמָּא עֲלָאָה עֲלָמָא
 סְתִימָא. וְאֵנוּן מִ'ם דָּא פְּתִיחָא וְדָא סְתִימָא. מ'
 פְּתוּחָה מְלֻכוֹת. ם סְתוּמָא בִּינָה מִסְטָרָא דִימִינָא
 וּשְׂמָא לָא, דְעַנְפִּין מִתְפָּרְדִּין לֵא יְדַבֵּק אוֹת בְּאוֹת,
 וּמִסְטָרָא דְעַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא דְאִיהוּ שְׁקָל הַקְדָּשׁ,
 לֵא יוֹסִיף אוֹת וְלֵא יִחְסַר אוֹת. דְּכָל הַמוֹסִיף גּוֹרַע.
 וְאִם הַדְּבִיק בְּגֵרָה. וּבְגִין דָּא וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בְּגֵרָה.

אֲדַהֲכִי הָא יִנּוּקָא אֲזַדְמֵן בִּינֵיהוּ וְאָמַר, אִמָּא
 לִית נְקוּד בְּסִפְר תּוֹרָה. אָמַר לִיה בְּרִי,

לשון הקודש

סתומה. מ' פתוחה - מלכות. ם סתומה
 - בינה, מצד הימין והשמאל, שענפים
 מתפרדים לא ידבק אות באות. ומצד
 העמוד האמצעי, שהוא שקל הקדש, לא
 יוסיף אות ולא יחסר אות, שכל המוסיף
 גורע, ואם הדביק - נגרה, ומשום זה
 וישב יצחק בגרה וגו'.

בינתים הנה עלם הודמן ביניהם ואמר,
 למה אין נקוד בספר תורה? אמר לו,

וישב יצחק בגרה. בא וראה, צריך
 שלא יהיה דבק בין אות לאות, ולא יהיה
 חסר אות מן התבה, ולא משנים
 מפתוחות לסתומות ומסתומות
 לפתוחות, ואם לא - ספר התורה פסול.
 וכל התקון הזה למה? אלא האותיות
 פתוחות מצד השכינה התחתונה,
 והסתומות מצד האם העליונה, העולם
 הנסתר. ואותם מ"ם, זו פתוחה וזו

כָּל נִקְדָּה אִיהִי תִנוּעָה דְאַתָּוֹן. כְּגוֹן פְּרָקִין דְּאַנּוֹן
 תִּנוּעֵין דְּאַבְרִין דְּגוּפָא. וְכָל תִּנוּעוֹת אַנּוֹן מִסְפָּרָא
 דְּחֻכְמָה. וּבְגִין לְאַשְׁתַּמוּדַע דְּסֵפֶר תּוֹרָה, אִיהוּ
 מִסְפָּרָא דְּעֵמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא, לִית בֵּיה נְקוּדִין.
 וְכָל נְקוּדִין אַנּוֹן כְּגוּף עֵינִין אַנְפִּין אִוְדִין. חוֹטְמָא
 דְּכֻלְהוּ עַל פֶּה.

וּבְגִין דְּאוֹרִיתָא דְּבִכְתָּב אֲתִיבָא מִסְפָּרָא
 דִּימִינָא, דְּתַמָּן כְּתִיבָה, אִוְקְמוּהָ דְּאוֹרִיתָא
 דְּבִכְתָּב סֵפֶר תּוֹרָה דְּלֹא לְמַקְרִי לִיה עַל פֶּה,
 וְאַתְמַר דְּלִית לִיה נְקוּדִין לְאוֹרִיתָא דְּבַעַל פֶּה אִית
 טַעְמֵי וְנְקוּדִין.

דְּבַר אַחַר (בראשית כו ב) וַיֵּרָא אֵלָיו ה'. תָּא חַוֵּי אִית
 נְבוּאָה מְרֵאִיָּה, וְאִית נְבוּאָה מְרִיחָא, וְאִית
 נְבוּאָה מְשֻׁמִּיעָה, וְאִית נְבוּאָה מְדַבּוּר. וְאַנּוֹן אַרְבַּע

לשון הקודש

הַיְמִין, שְׁשָׁם כְּתִיבָה, פְּרִשׁוּהָ שְׁתּוֹרָה
 שְׂבִכְתָּב, סֵפֶר תּוֹרָה, שְׁלֹא לְקֵרָא אוֹתוֹ
 עַל פֶּה, וְנֵאמַר שְׁאִין לוֹ נְקוּדִים. לְתּוֹרָה
 שְׂבַעַל פֶּה יֵשׁ טַעְמִים וְנְקֻדוֹת.

דְּבַר אַחַר וַיֵּרָא אֵלָיו ה'. בֹּא וּרְאֵה, יֵשׁ
 נְבוּאָה מְרֵאִיָּה, וְיֵשׁ נְבוּאָה מְרִיחָא, וְיֵשׁ
 נְבוּאָה מְשֻׁמִּיעָה, וְיֵשׁ נְבוּאָה מְדַבּוּר,
 וְהֵם ד' מְרַכְּבוֹת לְשָׁם יְהוָה. בְּרֵאִיָּה,

כְּגוֹן נִקְדָּה הִיא תִנוּעָה שֶׁל אוֹתוֹת,
 כְּמוֹ הַפְּרָקִים שֶׁהֵם הַתִּנוּעוֹת שֶׁל אִיבְרֵי
 הַגּוּף, וְכָל תִּנוּעָה הֵם מֵצֵד הַחֻכְמָה. וְכֵדִי
 לְהַפִּיר אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה, הוּא מֵצֵד
 הָעֵמוּד הָאֲמֻצְעִי, אִין בּוֹ נְקֻדוֹת. וְכָל
 הַנְּקֻדוֹת הֵן כְּגוּף, עֵינִים, פְּגִים, אֲזֻנִים.
 הַחֹטֵם שֶׁל כָּלֶם עַל הַפֶּה.

וּמִשּׁוּם שֶׁהַתּוֹרָה שְׂבִכְתָּב נִתְּנָה מֵצֵד

מִרְכָּבוֹת לְשֵׁם יְהוָה. בְּרִיאָהּ, בְּרִיאָהּ דְאֵיהִי מְרֵאָה,
וְלִקְבֵּל מִרְכָּבָה דְלַעֲלֵא אָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא (שם)
א כו) נַעֲשֶׂה אָדָם.

וְהָא אֶקְשׁוּ קַדְמָאִין, בְּתַר דְּכֻלְהוּ בְרִינְן דְּבִרְא
בְּעוּבְדָא דְּבִרְאשִׁית, אֲדַכִּיר בְּרִיאָהּ בְּלִישְׁנָא
דִּיחִיד. אִמַּאי אֲדַכִּיר בְּנַעֲשֶׂה אָדָם בְּלִישְׁנָא דְרַבִּים,
לְמִיתָב פְּתַחוּן פְּהַ לְמִינִים וְלְמוֹמְרִים. אֵלָּא הָכָא
כְּתִיב (הושע יד י) כִּי יִשְׂרָאֵל דְרָכֵי ה' וְגו' וּפְשָׁעִים יַכְשְׁלוּ
בָם. לְקִיּוּמָא בְּהוּ (משלי יא י) וּבְאֲבָד רְשָׁעִים רָנָה. דְּהָא
אוּרִיתָא קָא סְתִים דְאֵיהִו בְּרָא לְאָדָם עֲלָאָה
קַדְמָאָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. אֶת לְרִבּוֹת דְּבִרְא לִיהּ בְּדִיוֹקְנָא
דְאָדָם עֲלָאָה בְּמִרְכָּבָתָא, דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (יחזקאל א
יא) וּדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם.

לשון הקודש

ד) כִּי יִשְׂרָאֵל דְרָכֵי ה' וְגו' וּפְשָׁעִים יַכְשְׁלוּ
בָם. לְקִיּוּמָא בְּהוּ וּבְאֲבָד רְשָׁעִים רָנָה.
שְׁהַרִי הַתּוֹרָה סְתָמָה שְׁהוּא בְּרָא אֶת
הָאָדָם הַעֲלִיּוֹן הַרְאִשׁוֹן, וְהוּ שְׁפַתּוּב
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. אֶת -
לְרִבּוֹת שְׁפָרָא אוֹתוֹ בְּדִיוֹקְנֵי שֶׁל אָדָם
עֲלִיּוֹן בְּמִרְכָּבָה, שְׁנַאֲמַר בּוּ וּדְמוֹת
פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם.

בְּרִיאָהּ שְׁהוּא מְרֵאָה, וּכְנַגְד הַמִּרְכָּבָה
שְׁלַמְעֵלָה אָמַר הַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא נַעֲשֶׂה
אָדָם.

וְחַרְי הַקְּשׁוּ הַרְאִשׁוֹנִים, אַחַר שְׁכַל
הַבְּרִיּוֹת שְׁפָרָא בְּמַעֲשֶׂה בְּרִאשִׁית הַזִּכִּיר
בְּרִיאָהּ בְּלִשׁוֹן יְחִיד, לְמַה הַזִּכִּיר בְּנַעֲשֶׂה
אָדָם בְּלִשׁוֹן רַבִּים כְּדֵי לְתַת פְּתַחוּן פְּהַ
לְמִינִים וְלְמוֹמְרִים? אֵלָּא כָּאן כְּתוּב (הושע

וּבְרָא לִיה בְּתַרְיִן דִּיּוֹקְנָיִן דְּכְתִיב, (בראשית א
כז) בְּצִלְמוֹ, בְּצִלְמֵ, דְּאַנוּן אָדָם דְּכִסָּא הַכְּבוֹד
מְרוֹם. וְאָדָם דְּכִסָּא תִּנְנָא דְּאַתְמַר בֵּיה מִרְאשׁוֹן.
וְזַהוּ (ירמיה יז יב) מְרוֹם מִרְאשׁוֹן. וּמַה דְּאַמַר נַעֲשֶׂה
אָדָם, הֵאֵי לְלַמֵּד לְכָל חַד וְחַד מִיִּשְׂרָאֵל דְּאַנוּן
דְּכָר וְנוֹקְבָא לְשִׁתְּפָא לִיה בְּזוּיָגָה. (תהלים קכז א) דְּאָם
ה' לֹא יִבְנֶה בַּיִת שׁוֹא עֲמְלוֹ בּוֹנֵיו בּוֹ. וּבְגִין דָּא
אַמַר קָרָא (משלי ג ו) בְּכָל דְּרַכִּיךְ דַּעְהוּ וְהוּא יִישַׁר
אַרְחוֹתֶיךָ. דְּאַתְמַר בְּהוֹן (הושע יד ז) פִּי יִשְׂרָיִם דְּרַכִּי
ה'. דְּיִדְאֵי אֶתְמַר בְּעֵלְת הָעֵלוֹת תִּרְיִן עֲלָמִין דְּצִיר
בְּהוֹן עֵלְת עַל כִּלָּא. וְאַנוּן י' מֵאִישׁ, ה' מֵאִשָּׁה.
תִּרְיִן עֲלָמִין דְּצִיר בְּהוֹן עֵלְת עַל כִּלָּא, אֲנוּן ו' ה'
עֲלָמָא דִּין וְעֲלָמָא דְּאַתִּי. וְדָא י'ה. וְדָא אִיהוּ יו"ד
ה"א וְא"ו ה"א.

לשון הקודש

הפסוק בכל דרכיך דעהו והוא יישר
 ארחותיך. שנאמר בהם פי ישרים דרכי
 ה'. שנדאי נאמר בעלת העלות שני
 עולמות שציר בהם עלת על הכל, והם י'
 מאיש וה' מאשה. שני עולמות שציר
 בהם עלת על הכל הם ו' ה', העולם הזה
 והעולם הבא, וזה י"ה, וזהו יו"ד ה"א וא"ו
 ה"א.

וברא אותו בשני דיוקנאות שבתוב
 בצלמו, בצלם, שהם אדם של פסא
 הכבוד מרום, ואדם של הפסא השני
 שנאמר בו מראשון, וזהו מרום מראשון.
 ומה שאמר נעשה אדם, זה ללמד לכל
 אחר ואחד מישראל שהם זכר ונקבה
 לשתף אותו בזווגו, שאם ה' לא יבנה
 בית שוא עמלו בוניו בו. ומשום זה אמר

וְאָמַר עֲלֵת עַל כָּלָּא אַף עַל גַּב דְּאִתְמַר דְּבִאֲלִין
 אַתָּוֹן אִתְבְּרִי עֲלֵמָא. וְכִרְסָא, לְאָדָם לְשַׁבְתָּ
 בֵּית לְשַׁבְתָּ עַל הַכֶּסֶף, וְדִבְהוֹן אִי"ה או"ה, וְדִבְהוֹן
 אִתְקִרְיָאוּ יִשְׂרָאֵל (דְּבָרִים יד א) בְּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם.
 וְאִתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל לד לא) אָדָם אַתֶּם. שְׁתַּפּוּנֵי בְּהַדִּיכּוּ
 בְּאֲלִין אַתָּוֹן וְיִתְקַיִם עוֹבְדֵיכּוֹן. דְּאֲנָא הוּא דְּבִרְאֵתִי
 כָּל עֲלָמִין, וְכָל פְּרָסִין וְחִיּוֹן וּמְלָאכִין, וְכָל צַבָּא
 עֲלָאִין וּבְנֵי אָדָם בְּאֲלִין אַתָּוֹן.

וְאֵף עַל גַּב דְּאִית בִּישְׂרָאֵל אֲלִין אַתָּוֹן בְּגִין
 אִזְרִיתָא דִּיהַב לֹוֹן. לֹא יִשְׁתַּכְּחוּן בְּאֲלִין
 אַתָּוֹן לְמַעַבְד עוֹבְדָא בְּהוֹן דְּלֹא יִשְׁתַּתְּפוּן לִי
 בְּהַדִּיחוּ. וּבְגִין דָּא אָמַר לֹוֹן נַעֲשֶׂה אָדָם בְּשֵׁתוּפָא
 דִּילִי וְלֹא אִזְרִיתָא וּפְקוּדָא עָבִיד פְּעֵלָה עֲלָא
 וְתִתָּא פְּחוֹת מְנִי.

לשון הקודש

ובני אדם באותיות הללו.
 ואף על גב שיש בישראל האותיות
 הללו בשביל התורה שנתן להם, לא
 ימצאו באותיות הללו לעשות מעשה
 בהם שלא ישתפו אותי עמהם. ומשום זה
 אמר להם נעשה אדם, בשתוף שלי, ולא
 התורה והמצוה עשו פעלה למעלה
 ולמטה פחות ממני.

ואמר עלת על הכל, אף על גב שנגאמר
 שבאלו האותיות נברא העולם, וכסא
 לאדם לשבת בית, לשבת על הכסא,
 שבהם אי"ה או"ה, ובהם נקראו ישראל
 בנים אתם לה' אלהיכם, ונאמר בהם
 אדם אתם - שתפוני עמכם באותיות
 הללו ויתקיימו מעשיהם, שאני הוא
 שבראתי כל העולמות וכל הכסאות
 והחיות והמלאכים וכל הצבא העליונים

וּבְגִין דָּא בְּכַל דְּרַכִּיד דְּעֵהוּ. וְכַל אֲמִין דְּעֶלְמָא
 דְּלֹא קִבִּילוּ מִנֵּה אֹרִיתָא, לִית לֹזַן יְדִיעָה
 בֵּיהּ, וְאֲזִלִּין בְּעֵאנָא בְּלֹא רְעֵי, וְאַתְמַר בְּהוּן ^(מליכה)
 כִּי כָל הָעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו, וְעַבְדִּין
 אֱלֹהוֹת סְגִיִּין. וְכַל יִשְׂרָאֵל דְּקִבִּילוּ מִנֵּה אֹרִיתָא,
 אֲנֹן ^(דף קמא ע"א) עַבְדִּין לִיה אֶחָד בֵּיהּ, וּבְכַל אֲתָוֹן
 וְשִׁמְחָן קִדִּישֵׁן דִּילֵהּ וּבְכַל מִשְׁרִין עֲלָיון וְתַתָּאִין
 דְּאַתְבְּרִיאוּ בְּהוּ.

וּבְכַל בְּרִין עֲלָיון וְתַתָּאִין וְלַעֲלָא מִכְּלָהוּ אֶחָד
 וְלַתַּתָּא מִכְּלָהוּ וּמִלְגָּאוּ דְּכְלָהוּ וּמִלְבָּר
 דְּכְלָהוּ אִיהוּ אֶחָד. ^(שמות כה יא) מִבֵּית וּמַחוּץ תְּצַפְּנוּ.
 וְהָכִי תֹכּוּ כְּבָרוּ, הָכִי אִיהוּ מִלְגָּאוּ דְּכָל עֲלָמִין
 כְּמוֹ מִלְבָּר דְּכָל עֲלָמִין לָא אֲשַׁתַּנִּי. וְלִית שֵׁם
 וְחִבּוּר אֲתָוֹן דְּשֵׁם ה' וּבְכַל כְּנֻיִין דִּילֵהּ פִּר מִנֵּה.

לשון הקודש

והתחלתונים שנגבראו בהם.
 ובכּל הכריות העליונות והתחתונות
 ולמעלה מכלם אֶחָד, ולמטה מכלם,
 ומבפנים של כלם, ומבחוץ של כלם הוא
 אֶחָד. מבית ומחוץ תצפנו, וכך תוכו
 כְּבָרוּ. כך הוא מבפנים של כל העולמות
 כמו מחוץ לְכָל העולמות לֹא מִשְׁתַּנֵּה,
 ואין שם וחבור אותיות של שם ה' ובכּל

ומשום זה בכּל דרכיך דעהו. וכל אמות
 העולם שלא קבלו ממנו תורה, אין להם
 בו ידיעה, והולכים כצאן בלי רועה,
 ונאמר בהם כי כל העמים ילכו איש
 בשם אלהיו, ועושים הרבה אלהות, וכל
 ישראל קבלו ממנו תורה, הם עובדים
 אותו אֶחָד בו, ובכּל האותיות והשמות
 הקדושים שלו ובכּל המחנות העליונים

דְּאֵי לָאוּ דְּאִיתּוּ חֵבֵר בְּקַרְפְּנָה י' בַּה' ו' בַּה', לֹא
 אֶתְקַרְיָאוּ אֶתְנֹן בְּשֵׁם יְהוָה, וְאִיתּוּ מְחַבֵּר יְהוָה
 אֲדַנְי, וְאִיתּוּ מְחַבֵּר יְהוָה בְּאַלְהִים, דְּסָלִיק לְחֻשְׁבֹן
 אֶתְיָה אֲדַנְי. וְאִיתּוּ לֹא אֶתְקַרְי אֶחָד פְּחוֹת מְנִיָּהוּ
 דְּאִיתּוּ אֶחָד דְּמְחַבֵּר שְׁנַיִם, דְּאֶנּוּן דְּכָר וְנוֹקְבָא.
 וְעֵבִיד לֹון חַד. הָדָא הוּא דְכְּתִיב בְּאָדָם וְחָוָה (ישעיה
 נ"א ב) כִּי אֶחָד קָרָאתִיו. וְאִיתּוּ מְשִׁתָּף בְּבִנְיָן בֵּין וּבֵת
 דְּאֶנּוּן בְּנִים לִישְׁנָא דְּבִנְיָן. וְדָא אִיתּוּ (תהלים קכ"ז א) אִם
 יִי לֹא יִבְנֶה בַּיִת.

וְכָל עֲנִינָא וְעוֹבְדָא דְּלֹא אִיתּוּ מְשִׁתָּף בֵּיהּ, מַה
 כְּתִיב בַּהּ, (ישעיה נ"א ו) כִּי שָׁמַיִם כְּעֵשֶׂן נִמְלְחוּ
 וְהָאָרֶץ כְּפִגְדָּ תִבְלָה. וּמִיד (תהלים צ"א) יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם
 וְתִגַּל הָאָרֶץ דְּאֶנּוּן בְּנִינָא וְשִׁתְּפָא דִּילָהּ. דְּכָל
 הַבָּלִים דְּאֶמִּין דְּעֵלְמָא, אֶנּוּן שָׁמַיִם וְאָרֶץ וְעֵתִידִין
 לֹאֻבְדָּא. וְכָל הַבָּלִים דְּיִשְׂרָאֵל בְּיִי פִּיחֻדָּהּ. אֶנּוּן

לשון הקודש

אֶחָד קָרָאתִיו. וְהוּא מְשִׁתָּף בְּבִנְיָן בֵּין וּבֵת
 שְׁהִם בְּנִים, לְשׁוֹן שֶׁל בְּנִין. וְזֵהוּ אִם ה'

לֹא יִבְנֶה בַּיִת.

וְכָל עֲנִינָא וְעוֹבְדָא שְׁאִינוּ מְשִׁתָּף בּוֹ, מַה
 כְּתוּב בּוֹ? כִּי שָׁמַיִם כְּעֵשֶׂן נִמְלְחוּ וְהָאָרֶץ
 כְּפִגְדָּ תִבְלָה. וּמִיד, יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל
 הָאָרֶץ, שְׁהִם הַבְּנִין וְהַשִּׁתָּף שֶׁלּוֹ. שְׁכָל
 הַבָּלִים שֶׁל אֲמוֹת הָעוֹלָם הֵם שָׁמַיִם

הַבְּנוּיִים שֶׁלּוֹ חוּץ מִפְּנּוֹ. שְׁאִם לֹא שְׁהוּא
 חֵבֵר בְּקַרְפְּנָה י' בַּה' ו' בַּה', לֹא נִקְרָאוּ
 הָאוֹתִיוֹת בְּשֵׁם יְהוָה, וְהוּא מְחַבֵּר יְהוָה
 אֲדַנְי, וְהוּא מְחַבֵּר יְהוָה בְּאַלְהִים,
 שְׁעוֹלָה לְחֻשְׁבֹן אֶתְיָה אֲדַנְי. וְהוּא לֹא
 נִקְרָא אֶחָד פְּחוֹת מֵהֶם, שְׁהוּא אֶחָד
 שְׁמַחֵבֵר שְׁנַיִם, שְׁהִם זְכָר וּנְקֵבָה, וְעוֹשֶׂה
 אוֹתָם אֶחָד. זֵהוּ שְׁכְּתוּב בְּאָדָם וְחָוָה כִּי

שָׁמַיִם וָאָרֶץ בְּנִינָא דִּילָהּ, וּמַה הוּא חַי וְקַיִם, הֲכִי
 עוֹבְדָא דִּילָהּ חַי וְקַיִם. וּבְגִין דָּא אָמַר (יחזקאל לג יח) חַי
 אֲנִי נְאֻם ה' אִם אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הָרָשָׁע בִּי אִם בְּשׁוּבוֹ
 מִדְּרָכּוֹ הֲרַעָה וְחָיָה.

וּבְגִינָא דְאָמַר לְיִשְׂרָאֵל נַעֲשֵׂה אָדָם, הֲכִי אָמַר
 לְסַפִּירָן נַעֲשֵׂה אָדָם, דָּא עֲמוּדָא
 דְאִמְצָעִיתָא דְאִיהוּ רֵאשׁוֹן לְמַחֲשָׁבָה וְאַחֲרוֹן
 לְמַעֲשָׂה, דְאֵנוּן חֲכָמָה בְּרֵאשׁ וְחֲכָמָה בְּסוּף. דְּכָל
 סַפִּירָה יְהִיב בֵּיה חוּלְקָה. וּבְגִין דָּא אִיהוּ
 בְּדִיוֹקְנָה (במדבר י כה) מְאֻסָּף לְכָל הַמַּחֲנוֹת לְאַנְבָּאוֹת.
 וְרַעֲיָא מְהִימְנָא בְּדִיוֹקְנָה.

וְאָמַר לְמַלְאָכִין נַעֲשֵׂה אָדָם, וְדָא מַטְטְרוּ"ן, דְּכָל
 מְלָאךְ וְחָיָה שְׁנַיִ בֵּיה חוּלְקִיתָא. וְהֲכִי אָמַר
 לְצַבָּא הַשָּׁמַיִם לְמַעַבְדַּ לְשִׁמְשָׂא בְּדִיוֹקְנָה, וְכָל

לשון הקודש

הָאִמְצָעִי שְׂהוּא רֵאשׁוֹן לְמַחֲשָׁבָה וְאַחֲרוֹן
 לְמַעֲשָׂה, שְׁהִם חֲכָמָה בְּרֵאשׁ וְחֲכָמָה
 בְּסוּף. שְׁכָל סַפִּירָה נוֹתְנַת בּוֹ חֲלָקוֹ,
 וּמִשּׁוּם זֶה הוּא בְּדִיוֹקְנָו מְאֻסָּף לְכָל
 הַמַּחֲנוֹת הַצְּבָאוֹת. וְרַעֲיָה הַנְּאֻמָּן
 בְּדִיוֹקְנָו.

וְאָמַר לְמַלְאָכִים נַעֲשֵׂה אָדָם, וְזֶה
 מַטְטְרוּ"ן, שְׁכָל מְלָאךְ וְחָיָה שְׁם בּוֹ חֲלָקוֹ.

וְאֶרֶץ, וְעֵתִידִים לְהַאֲבֵד, וְכָל הַהֲבָלִים
 שֶׁל יִשְׂרָאֵל בֵּינִי בִּיחֻדּוֹ. אוֹתָם שָׁמַיִם
 וָאָרֶץ הַבְּנִינָן שְׁלוֹ. וּמַה הוּא חַי וְקַיִם – כִּךְ
 מַעֲשָׂהוּ חַי וְקַיִם. וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר חַי אֲנִי
 נְאֻם ה' אִם אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הָרָשָׁע בִּי אִם
 בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכּוֹ וְחָיָה.

וּכְמוֹ שְׂאֵמַר לְיִשְׂרָאֵל נַעֲשֵׂה אָדָם, כִּךְ
 אָמַר לְסַפִּירוֹת נַעֲשֵׂה אָדָם. זֶה הָעֲמוּד

בּוֹכָא יְהִיב בֵּיה חוּלְקָה, וְעֵלַת עַל כִּלְא אֲשֶׁתְּתָרָה
 בְּהוּ בְּכַל אֶתְר בְּתַפְאָר"ת בְּמַטְטְרוֹן וּבְשִׁמְשָׁא,
 וְלִית לְאֶרְפָּא בְּהֵאִי.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם. לְאֶמֶן דְּזָרַע כַּמָּה זְרַעוּנִין בְּבַת
 אַחַת, וְכָל אֶחָד נָפִיק לְיוֹמוֹי. לְבַתָּר אָמַר
 לְאֵלִין לְאֶנוּן פּוֹעֲלִים, אָנָּא בְּעֵי דְתַשְׁתַּתְּפוּ בְּלִכּוּ
 לְמַעַבְד מָאֲנָא, וְכָל חַד מְנִיְהוּ יְהִיב בֵּיה חוּלְקָה
 מִמָּה דִּיהֶבִית בְּכוּ, וְאָנָּא אֲשֶׁתְּתָרָה עֲמִיכוּ בְּתַחֲוֹא
 מָאֲנָא חוּלְקָא מְנִי. אָמְרוּ לִיה מַאי הֵאִי מָאֲנָא כָּל
 כְּדָ חָשִׁיב קְדָמְךָ דִּיהָא כָּלִיל מִכִּלְא. אָמַר לוֹן הֵאִי
 מָאֲנָא אִיהוּ אָדָם דִּיהָא בְּדִיוֹקְנָא דְאָדָם עֲלָאָה.

אָמְרוּ לִיה אַמַאי תִּימָא לָן דְּכָל חַד וְחַד יְהִיב
 בֵּיה חוּלְקָה. וְהָא אַנְתָּ הוּא אָדוֹן דְּכִלְא,

לשון הקודש

רוצה שתשתתפו בלכם לעשות כלי, וכל
 אחד מהם יתן בו חלק ממה שנתתי
 בכם, ואני אשתתף עמכם בכלי שהוא
 חלק ממני. אמרו לו: מה הכלי הזה כל
 כך חשוב לפניך שיהיה כלול מהכל?
 אמר להם: הכלי הזה הוא אדם שיהיה
 בדיוקן של האדם העליון.
 אמרו לו: למה תאמר לנו שכל אחד

וכך אמר לצבא השמים לעשות את
 השמש בדיוקנו, וכל בוכב נותן בו
 חלקו, ועלת על הכל השתתף בו בכל
 מקום, בתפארת במטטרוֹן ובשמש,
 ואין להאריך בזה.

ועוד נעשה אדם, לאמן שזרע כמה
 זרעונים בבת אחת, וכל אחד יצא ביומו.
 אחר כך אמר לאלה שהם פועלים: אני

וְאַנְתָּ בְּרֵאת כֹּלָא, טַל אַנְתָּ מִכָּל חַד וְחַד מִה
 דְּאַנְתָּ בְּעֵי, דִּלְא יְהֵא פְתַחוּן פֶּה לְאַנּוּן דִּלְא
 אֲשַׁתְּמוּדְעִין בְּךָ. דִּימְרוּן דְּעוּבְדָא דְאַדָּם אַנְתָּ
 צְרִיךְ מִשְׁלִיחִין דִּילְךָ.

אָמַר לוֹן לְמַלְכָּא דִּיהֵב מִתְנָא לְעַבְדֵּי, וְיִהֵב
 לְכָל אֶחָד וְאֶחָד חוּלְקָה וְאַחֲסִנְתָּה מִתְּחִילָא
 מִתְנָא. לְבַתַּר אַתָּא עַבְדָּא מְהִימְנָא לְגִבְהָ וְשִׁאִיל
 לִיה מִתְנָה. אָמַר מַלְכָּא הָאֵי עַבְדָּא פְּלַח לִי בְּכָל
 אַבְרִין דִּילְהָ. וְהֵכִי אָנָּא בְּעֵי לְמַעְבַּד מָאנָּא דִּילְהָ
 מִתְנָה מִכָּל חִילִין דִּילִי מָה עָבַד פְּנֵשׁ כָּל מִשְׁרִין
 דִּילְהָ וְאָמַר לוֹן בְּעֵינָא מְנִיכּוּ כָּל חַד וְחַד יְהֵיב
 מִתְנָה. מְדִידָה לְהָאֵי עַבְדָּא, וְאַנְהָ אֲשַׁתְּתַּף עִמְכוּן
 וְאַתָּן לִיה מִתְנָה מְדִילִי.

לשון הקודש

הַנְּאֻמֵּן אֵלָיו וּבִקְשׁ מִמֶּנּוּ מִתְנָה. אָמַר
 הַמְּלִיךְ: הָעַבְדִּי הַזֶּה עָבַד אוֹתִי בְּכָל
 הַיָּבֵרִים שָׁלוּ, כִּךְ אֲנִי רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת
 הַכִּלְי שָׁלוּ מִתְנָה מִכָּל הַצְּבָאוֹת שְׁלִי. מָה
 עֲשֵׂה? כִּנֵּס אֶת כָּל הַמַּחֲנוֹת שָׁלוּ וְאָמַר:
 אֲנִי רוֹצֵה מִכֶּם כָּל אֶחָד וְאֶחָד יִתֵּן מִתְנָה
 מִשָּׁלוּ לְעַבְדִּי הַזֶּה, וְאֲנִי אֲשַׁתְּתַּף עִמְכֶם
 וְאַתָּן בּוֹ מִתְנָה מִשָּׁלִי.

וְאֶחָד נוֹתֵן בּוֹ חֲלָקוֹ, וְהֵרִי אֶתְהָ הוּא אֲדוּן
 הַכֵּל, וְאַתְהָ בְּרֵאת הַכֵּל? טַל אַתְהָ מִכָּל
 אֶחָד וְאֶחָד מָה שְׂאֶתְהָ רוֹצֵה, שְׁלֵא יְהִיהָ
 פְתַחוּן פֶּה לְאוֹתָם שְׁלֵא יוֹדְעִים בְּכֶךְ,
 שִׁיאֲמְרוּ שְׂמַעֲשֵׂה שֶׁל אָדָּם אַתְהָ צְרִיךְ
 מִהַשְׁלִיחִים שְׁלֶךְ.

אָמַר לְהֶם: לְמַלְךְ שְׁנַתָּן מִתְנָה לְעַבְדֵּי
 וְנַתַּן לְכָל אֶחָד וְאֶחָד חֲלָקוֹ וְיִרְשְׁתּוּ
 מֵאוֹתְהָ מִתְנָה, אַחַר כִּךְ בָּא הָעַבְדִּי

מִנְהוֹן אֶקְשׁוּ וְאָמְרוּ (תהלים ח ה) מָה אָנוּשׁ כִּי
 תִּזְכְּרֵנוּ. וּמִנְהוֹן אָמְרִי בְּרַעְוֵא שְׁלִים. אוֹף
 הָכִי קָדָם דְּאֶתְפְּרִי עַלְמָא, עָאלוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַחְשְׁבָה
 לְהַבְרָאוֹת, קָדָם דְּאֶתְפְּרִיאוּ מִלְּאֲכִין וְכָל בְּרִין
 דְּעַלְמָא דְּעוֹבְדָא דְּבִרְאשִׁית. וּבְחֻבִּיבוּ דִּילְהוֹן, אֲנָח
 לְעוֹבְדָא דִּילְהוֹן דִּיהוֹן בְּתַרְאִין לְעוֹבְדָא דְּבִרְאשִׁית.
 וְאָמַר עָלֵה נַעֲשֵׂה אָדָם.

וְאִמְרֵי אֵלָא בְּגִין חֻבִּיבוּ דְּאֶבּוּהוֹן דְּבִשְׁמִיָּא
 דְּאֶתְקְרִי יִשְׂרָאֵל. וְאֶנּוּן הוּוּ עֶתִידִין
 לְאֶתְקְרִי בְּשֵׁמֵה יִשְׂרָאֵל, כְּנִישׁ לְעֵלְאִין וְתַתְּאִין
 לְמִיתָב חוֹלְקָא מְכֻלְהוּ. בְּגִין דְּאִי יַחֻב אָדָם, כְּלָחוּ
 אֶשְׁתַּבְּחוּ חֲסֵרִין בְּהוֹן, מִתְּהוּא חוֹלְקָא דִּיהָבוּ בֵּיה,
 וְכֻלְהוּ יִבְעוּן רַחְמֵי בְּגִינָה. וְאִיהוּ יַחֻב בְּהוֹן מְדִילָה,
 בְּגִין דְּמָרוֹן לִיה עֵשִׂה לְמַעַנְדָּא אִם לֹא לְמַעַנְנוּ, בְּגִין

לשון הקודש

וְלִמָּחָּ? אֵלָא בְּשִׁבִיל הַחֻבִּיבוּת שֶׁל
 אֲבִיהֶם שְׁבַשְׁמִים שְׁנִקְרָא יִשְׂרָאֵל, וְהֵם
 הָיוּ עֲתִידִים לְהִקְרָא בְּשֵׁמוֹ יִשְׂרָאֵל, כִּנְס
 אֵת הָעֲלִיוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים לְתַת חֲלָק
 מְכֻלָּם. מִשּׁוּם שְׂאִם יַחֲטֵא הָאָדָם, כְּלָם
 נִמְצְאִים חֲסֵרִים בְּהֵם מְאוֹתוֹ הַחֲלָק
 שְׁנַתְּנוּ בוֹ, וְכֻלָּם יִבְקָשׁוּ רַחֲמִים בְּשִׁבִילוֹ.
 וְהוּא נִתֵּן בְּהֵם מִשְׁלוֹ, מִשּׁוּם שְׁמֵרוֹם לוֹ

מִחֵם הִקְשׁוּ וְאָמְרוּ מָה אָנוּשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ,
 וּמִחֵם אָמְרוּ בְּרַעְוֵן שְׁלָם. אוֹף כִּד קָדָם
 שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם, נִכְנְסוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַחְשְׁבָה
 לְהַבְרָאוֹת, קָדָם שְׁנִבְרָאוּ הַמְּלָאכִים וְכָל
 הַבְּרִיּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרִאשִׁית,
 וּבְחֻבִּיבוּת שֶׁלָּהֶם הִנִּיחַ אֵת הַמַּעֲשֵׂה
 שֶׁלָּהֶם שִׁיְהִיו אַחֲרוֹנִים לְמַעֲשֵׂה
 בְּרִאשִׁית. וְאָמַר עָלָיו נַעֲשֵׂה אָדָם.

ההוא חולקא דילך דיהבת בישראל. תדא הוא
 דבתיב (דברים לב ט) כי חלק יי' עמו. ואיהו מחיל לון
 בגין ההוא חולקא דילה דשמה דיהב בהון.

דאם לא יהיבו אנון מנרמיהו חולקא ביה
 ברעותיהו, פלהו הון טענין עליה, דאנת
 נטילת מנן על ברחנא, חולקא דאיהו באדם מכל
 חד וחד, ולא הון מרחמי עליה. ובגין דלא יהא
 לון פתחון פה. בגין דא לא בעא לנטלא חולקא
 אלא ברעותא דילהון.

בגונא דא דאתמר ברעיא מהימנא, (תהלים סח
 ט) עליה למרום שבית שבי לקחת מתנות
 באדם. ובגין דמזיקין סרחו לגבה, ולא בעו למיהב
 ביה חולקא, ואמרו (שם ח ה) מה אנוש כי תזכרנו
 וגו', לא ברא לון לבושין דאנון גופין דלהון. ואנון

לשון הקודש

באדם מכל אחד ואחד, ולא היו
 מרחמים עליו. וכדי שלא יהיה להם
 פתחון פה, משום זה לא רצה לטל חלק
 אלא ברעונם.

כמו זה שנאמר ברועה הנאמן, עליה
 למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם.
 ומשום שהמזיקים סרחו לו ולא רצו לתת
 בו חלק, ואמרו מה אנוש כי תזכרנו וגו',

עשה למענה אם לא למעננו, בשביל
 אותו החלק שלך שנתת בישראל. והו
 שכתוב כי חלק ה' עמו. והוא מוחל להם
 בשביל אותו החלק שלו של שמו שנתן
 בהם.

שאם לא יתנו הם מעצמם חלק בו
 ברעונם, בלם היו טוענים עליו, שאתה
 נטלת מעמנו על ברחנו חלקנו שהוא

שִׁנְאִין לֹון. וְעַל בֵּן מִמֶּנּוּ דְעַל ע"ב אֲמִין, דְּאֵנוּן
 קִמְד, בְּגִנָּא דָּא בְּד יִשְׂרָאֵל מְחִיבִין לְאִבּוּהוּן
 דְּבִשְׁמִיָּא, אֵנוּן אֲמִין דְּעֻלְמָא רְצוּעִין בִּידָא דְּבוּרָא
 עֻלְמִין לְאֵלְקָאָה לֹון בְּהוּ.

וְכֵד חֲזָרִין בְּתִיבְתָּא זָרִיק רְצוּעִין מִיְדָה, וְלָא יְהֵא
 בְּהוּן מִמֶּשׁ. דְּחִילָא דְּרְצוּעִין לָאו אִיהוּ אֵלְא
 בִּידָא דְּמָאן דְּנָטִיל. דְּעֻלְיָהוּ אֲתָמַר (ישעיה מ יז) כֹּל
 הַגּוֹיִם כְּאֵין נִגְדוּ. וּבְגִין דְּיִשְׂרָאֵל אִית בְּהוּ חוּלְקָא
 מְבוּרָא עֻלְמִין דְּאִיהוּ עֵלְת עַל כֹּלָּא. וּמַעֲשָׂר
 סְפִירָאן וּמְכָרְסִין וּמְלֹאכִין וְכוּכְבֵּיָא וּמְזֻלִין כֹּד
 חֲזָרִין בְּתִשׁוּבָה מְכָל מַה דְּאֲתִנְטִילוּ בְּעוֹן רַחֲמֵי
 עֻלְיָהוּ. בְּר מִשְׁדִּין וּמְזִיקִין וְחִילִין דְּמִסְאָבוּ, דְּאֲתָמַר
 בְּיִשְׂרָאֵל (ויקרא יח כד) אֵל תִּטְמְאוּ בְּכָל אֵלֶּה, דְּלִית לֹון
 חוּלְקָא בְּהוּן.

לשון הקודש

מי שננטל, שעליהם נאמר כל הגוים
 כאין נגדו. ומשום שישראל יש בהם
 חלק מבורא העולמות שהוא עלת על
 הכל, ומעשר הספירות ומתכנסות
 ומתמלאכים והכוכבים והמזלות,
 כשחוזרים בתשובה, מכל מה שננטלו
 מבקשים עליהם רחמים, חוץ משדים
 ומזיקים וכחות הטמאה, שנאמר
 בישראל אל תטמאו בכל אלה, שאין
 להם חלק בהם.

לא כרא להם לבושים, שהם הגופים
 שלהם, והם שונאים אותם. ועל בן
 הממנים שעל שבעים ושתים אמות שהם
 לפניה, כמו כאשר ישראל מחיבים
 לאביהם שבשמים, אותם אמות העולם
 הם רצועות בידי בורא העולם להלקותם
 בהם.

וכשחוזרים בתשובה, זורק את
 הרצועות מידו, ולא יהיה בהם ממש.
 שהכח של הרצועות אינו אלא בידי של

וּבְגִין דָּא אָמִין דְּעָלְמָא דְנִשְׁמָתִין דִּילְהוֹן מֵאֲנוּן
 חִילִין דְּמִסְאָבוּ, לִית לְשִׁתְּפָא בְּהוֹן לְאַכִּילָה
 וּשְׁתִּיה, וְלֹא בְּכָל עוֹבְדֵיהוֹן, דְּעָלִיהוּ בְּתִיב (דברים ד
 יט) אֲשֶׁר חָלַק ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו', (שם יד ב) וּבְךָ בָּחַר ה'.
 וְעָלִיהוּ אֲתָמַר (מיכה ד ה) כִּי כָּל הָעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ
 בְּשֵׁם אֱלֹהֵיוּ וְגו', דְּאִיהוּ יְחִיד וּמִיחָד בְּכָל
 מִשְׁרָן (דף קמא ע"ב) דְּכִלְיָן בְּהוֹן.

וּבְגִין דִּישְׂרָאֵל כְּלִילָן מֵעֲלָאִין וְתַתָּאִין, וְעֵלַת עַל
 כֹּלָא שְׂוֵי שְׂמִיה בְּהוֹן, וְאֲנוּן רְחִימִין יְתִיר
 מִמְּלֹאכֵי הַשָּׁרַת, בְּגִין דְּאִית לֹון חוֹלְקָא בְּסְפִירָן,
 מַה דְּלָאוּ חָכֵי בְּמִלְאכִין. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל אֲנוּן עַדְבִּיה
 וְאַחַסְנִתִּיה, כְּגִנְנָא דְּבְגִין לְגַבֵּי אֲבוּהוֹן. דְּמִלְאכִין לָאו
 אֲנוּן לְגַבֵּי סְפִירָן אֶלָּא כְּסוּסָן לְגַבֵּי דְרוּכְבֵי עָלִיהוּ.
 אֲבָל יִשְׂרָאֵל בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא, וְאוּקְמוּהָ

לשון הקודש

וּמִשׁוּם דְּאִיהוּ שְׂוֵי שְׂמִיה בְּהוֹן, וְעֵלַת עַל הַכֹּל שֵׁם אֶת שְׁמוֹ
 בְּהֵם, וְהֵם אֲהוּבִים יוֹתֵר מִמְּלֹאכֵי
 הַשָּׁרַת, מִשׁוּם שְׂוֵי שְׂמִיה לְהֵם חֵלֶק בְּסְפִירָת
 מַה שְׂאִין בֵּין בְּמִלְאכִים, מִשׁוּם שְׂוֵי שְׂמִיה
 הֵם גּוֹרְלוֹ וְנַחֲלָתוֹ, כְּמוֹ שְׁהַבְּנִים אֶצֶל
 אֲבִיהֶם, שְׁהַמְּלֹאכִים אֵינֵם אֶל הַסְּפִירָת
 אֶלָּא כְּמוֹ סוּסִים אֶל הָרוּכְבִים עָלֵיהֶם,

וּמִשׁוּם זֶה אֲמוֹת הָעוֹלָם, שְׂנֵשְׁמוֹתֵיהֶם
 מֵאוֹתָם כַּחוֹת הַטְּמֵאָה, אֵינן לְהַשְׁתַּתֵּף
 עִמָּם בְּאַכִּילָה וּשְׁתִּיה, וְלֹא בְּכָל
 מַעֲשֵׂיהֶם, שְׁעָלֵיהֶם כְּתוּב אֲשֶׁר חָלַק ה'
 אֱלֹהֶיךָ וְגו', וּבְךָ בָּחַר ה'. וְעָלֵיהֶם נֶאֱמַר
 כִּי כָּל הָעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהֵיוּ וְגו',
 שְׁהוּא יְחִיד וּמִיחָד בְּכָל הַמַּחֲנוֹת
 שְׁכֹלֹלִים בְּהֵם.

מֵאֵרֵי מִתְּנִיתִין אֵין יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִין עַד שִׁישְׁתַּעֲבְדוּ
 בְּשַׁבְּעִין וְתַרְיִן אָמִין. וּבְגִין דָּא כָּלִל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בְּסִנְחָרִיב שַׁבְּעִין וְתַרְיִן אָמִין, לְקַיָּם בְּהוֹן (שמות
 יז טז) מִ'לְחָמָה לֵ'ה' בַּעֲמֹלֶק מְדוּר דְּדוּר.

וְלִקְבֹּל שַׁבְּעִין וְתַרְיִן שָׂרִים אַנּוּן שְׁמָהּן שַׁבְּעִין
 וְתַרְיִן דְּוַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט, לְקַיָּמָא בְּהוֹן (ישעיה
 י"ט א) הִנֵּה ה' רֹכֵב עַל עַ"ב ק"ל, לְנִטְלָא מִנִּיהוֹן
 נּוֹקְמָא מַעֲמֹלֶק דְּכָלִיל שַׁבְּעִין וְתַרְיִן אָמִין בִּיהַ.
 וְלִקְבֹּל שַׁבְּעִין וְתַרְיִן שְׁמָהּן אִיהוּ וַיְכַלּוּ דְסָלִיק
 שַׁבְּעִין וְתַרְיִן.

וְדָא עָלֵה אַתְמַר דְּזָרַע כָּל זָרְעוֹנִין בְּבַת אַחַת
 יְחִידָה וְהִיא כָּלָה שַׁבַּת מְלַפְתָּא מִן קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהוּ תַפְאָרַת וּמַעֲשֵׂה דִילָהּ. וּבְגִין
 דְּכָל בְּרִין דְּבְרָאשִׁית אַתְבְּלִילָן בָּהּ, לְכַךְ הַתְחִילָה

לשון הקודש

בְּהֵם הִנֵּה ה' רֹכֵב עַל עַ"ב ק"ל, לְטַל מְהֵם
 נְקַמָּה מַעֲמֹלֶק שְׂכּוּלֵל בּוּ שַׁבְּעִים וּשְׁתִּים
 אַמּוֹת. וּכְנָגְד שַׁבְּעִים וּשְׁנַיִם שְׁמּוֹת וַיְכַלּוּ
 הוּא שְׁעוּלָה שַׁבְּעִים וּשְׁתִּים.

וְזֶה עָלֵיו נֹאמַר שְׁזָרַע כָּל הַזְּרַעוֹנִים בְּבַת
 אַחַת יְחִידָה, וְהִיא תַפְלָה, שַׁבַּת הַמְלַכָּה
 מִן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהִיא תַפְאָרַת
 וְהַמַּעֲשֵׂה שְׁלוֹ. וּמַשּׁוּם שְׁכָל בְּרִיּוֹת
 בְּרָאשִׁית נְכַלְלִים בָּהּ, לְכַךְ הַתְחִילָה

אֲבָל יִשְׂרָאֵל בְּנִים שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וּפְרָשׁוּהָ בְּעַלֵי הַמַּשְׁנָה, אֵין יִשְׂרָאֵל
 נִגְאָלִים עַד שִׁישְׁתַּעֲבְדוּ בְּשַׁבְּעִים וּשְׁתִּים
 אַמּוֹת. וּמַשּׁוּם זֶה כָּלִל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּסִנְחָרִיב אֵת שַׁבְּעִים וּשְׁתִּים הָאֻמּוֹת,
 לְקַיָּם בְּהֵם מִ'לְחָמָה לֵ'ה' בַּעֲמֹלֶק מְדוּר
 דְּדוּר.

וּכְנָגְד שַׁבְּעִים וּשְׁנַיִם שָׂרִים הֵם הַשְּׁמּוֹת
 שַׁבְּעִים וּשְׁנַיִם שֶׁל וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט, לְקַיָּם